

[Formanden.]

omkostninger, de påføres ved de stærkt stigende tyverier af højt beskattede varer?"

Medlem af folketinget Axel Ivan Pedersen har meddelt mig, at han ønsker til boligministeren at stille følgende spørgsmål:

„Finder ministeren det ikke rimeligt, at der gives de lokale byggemyndigheder generelle dispensationsmuligheder fra landsbygelovens bestemmelser vedrørende de sanitære foranstaltninger i de tilfælde, hvor en landbruger sælger sin jord, men ønsker at blive boende i stuehuset?"

Disse spørgsmål vil blive optaget på dagsordenen for tingets spørgetid i morgen.

Den første sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om afgift af vin og frugtvin m. m.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 88) findes i tidenden sp. 3059, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 883).

Der var stillet 3 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Egon Jensen: Forslag til lov om afgift af vin og frugtvin m. m. var egentlig tænkt som et rent teknisk lovforslag, men der har både her i salen og i udvalget været rejst spørgsmål om ændringer af afgifterne. Jeg mindes, at der her ved første behandling blev rejst spørgsmål om nedsættelse af champagneafgiften, og jeg kan sige det på den måde, at det selvfølgelig har været drøftet i udvalget, og at der i og for sig i udvalget er enighed om, at den burde nedsættes. Hvis man kan tale om en logisk beskatning på dette område, kan man vel sige, at champagneafgiften er den mest ulogiske, idet champagne beskattes med 42 kr. pr. liter,

medens al anden bordvin beskattes med 20 kr. pr. liter. Men man er i udvalget også enig om, at tidspunktet ikke rigtig er inde til at nedsætte afgiften separat på champagne; det må afvente et tidspunkt, hvor vi får en mere generel afgiftsændring på vinområdet.

Der er rejst spørgsmål om nedsættelse af afgiften på udenlandsk vin importeret på flasker, idet forskellen mellem det, der importeres på flasker, og det, der importeres i fustager, er meget stor, men også her har man ment, at tiden ikke var inde, selv om man må erkende, at der er en forskel, der rækker langt ud over det svind, som er i forbindelse med import på fustage med lagring og aftapning.

Derimod har vinorganisationerne været inde på et forslag om, at afgiften på mousserende dansk bordvin blev nedsat, således at den stod i forhold til den udenlandske bordvin, der importeres og gøres mousserende her. Her har udvalget og finansministeren været enig med organisationerne i, at det måtte være rimeligt, at dansk bordvin, som er mousserende, beskattes på samme måde og i samme forhold som udenlandsk bordvin, der gøres mousserende her i landet. Det vil sige, at afgiften nedsættes fra 6 kr. 25 øre til 3 kr. 85 øre pr. liter. Den samme afgift er for udenlandsk importeret vin 6 kr., så vi var altså i den situation, at mousserende vin produceret her i landet blev beskattet højere end importeret udenlandsk vin.

Derudover har der fra organisationernes side været ønske om, at den specielle produktionsafgift på vin og frugtvin blev afskaffet, idet man fremførte, at tolden udefra er nedsat, men der er stadig væk en stor forskel på afgifterne, og det er i favør af dansk produktion, så her har vi ikke fundet anledning til at stille ændringsforslag.

Forslaget om, at man skulle give dispensation for dem, der har indbetalt deres afgifter for sent på grund af sygdom eller på grund af andre hændelser, har vi heller ikke ment at vi kunne gå ind for. Det gælder jo hele afgiftsområdet, at man betaler 1 pct. pr. måned i rente, hvis man indbetaler for sent.

Vi kan stemme for de ændringsforslag, som udvalget er enig i, også forslaget om at anmeldelsesfristen skydes ud fra den 10. til den 15. i en måned, og at man indretter lo-

[Egon Jensen.]

ven efter den nylig vedtagne toldlov. Med disse bemærkninger kan jeg anbefale ændringsforslagene til vedtagelse.

Erik Hansen (Vejle amt): Som fremhævet af hr. Egon Jensen blev der ved førstebehandling af dette lovforslag givet udtryk for, at det var et teknisk lovforslag, og at der ikke var tale om at ændre afgifternes størrelse. Men det har under udvalgsarbejdet ikke kunnet undgås, at selve afgifternes størrelse er blevet ret indgående drøftet.

Disse drøftelser har ført til, at finansministeren har stillet ændringsforslag nr. 1, som hele udvalget har tiltrådt. Det indebærer, at dansk mousserende frugtvin beskattes på linje med dansk frugtvin af bordvins-type. Hermed imødekommes et ønske fra Foreningen af Frugtvinfabrikanter i Danmark og af Erhvervsrådet for Gartneri og Frugtavl. Samtidig sker der en ligestilling over for indført bordvin, der, uanset om varen her i landet gøres mousserende eller anvendes som almindelig bordvin, beskattes ens. Det er en rimelig ordning, som vi fuldt ud kan tiltræde.

Finansministeren har endvidere stillet ændringsforslagene nr. 2 og 3, som også er tiltrådt af hele udvalget.

Ændringsforslag nr. 2 er en meget lille ændring, der forlænger virksomhedernes frist for indsendelse af opgørelse over omsætningsstørrelse med 5 dage, et rimeligt ønske, der er rejst fra branchens side, som det er naturligt at imødekomme.

Ændringsforslag nr. 3 vedrører toldloven, hvor en ændring er nødvendiggjort af dette lovforslags vedtagelse.

Udvalget har endvidere drøftet afgiften for vin indført på flaske og afgiften af champagne, som synes ret høje. Vedrørende det første spørgsmål, om vin indført på flaske, kan der vel argumenteres både for og imod det forhold, at afgiften er væsentligt højere end for vin indført på fade og fustager. En forskel i afgiftens højde er naturlig, idet branchen må svare afgift af det svind, der opstår under lagring, efterbehandling og aftapning. Man kan heller ikke helt overskue, hvor stor en forøgelse der vil ske i importen af vin på flaske, hvis afgiften nedsættes væsentligt. Det kan få betydning i form af en merimport, idet den vin, der af-

tappes herhjemme, så vidt jeg er orienteret, aftappes i flasker, som er fremstillet her i landet. Vi mener ikke, det er rimeligt på nuværende tidspunkt at foreslå en nedsættelse af afgiften på vin indført på flaske, og det samme gælder for champagne. Selv om en afgiftsnedsættelse måske ikke vil betyde noget provenutab for statskassen, idet forbruget må ventes at blive højere, mener vi dog, at det vil være psykologisk uklogt i den nuværende situation, hvor vi har en ret høj afgift på andre vareområder, at begynde med en nedsættelse af en så udpræget luksusvare som champagne.

Det konservative folkeparti er tilfreds med, at udvalget har været enig om ikke at stille ændringsforslag på disse områder, og kan anbefale de stillede ændringsforslag, som hele udvalget har tiltrådt. Med disse ord vil jeg anbefale ændringsforslagene.

Formanden: Jeg henstiller, at der er lidt mere ro, specielt i sidelokalet.

Mere ro i sidelokalet!

Jens Frandsen: Jeg skal ikke sige mange ord om ændringsforslagene, der alle er stillet af finansministeren og tiltrådt af et enigt udvalg.

Om de henvendelser, udvalget har modtaget, kan jeg i det store og hele henvise til bilagene til betænkningen og ministerens besvarelse, som jeg kan bifalde.

Der har, som det fremgår, været rettet henvendelse om afgiftsnedsættelse på forskellige områder. På ét punkt er ønsket imødekommet, idet ændringsforslag nr. 1 ligestiller dansk mousserende frugtvin med varer af bordvins-type til afgiftssatsen 3 kr. 85 øre. Jeg synes, at dette er rimeligt under hensyn til den afgiftsmæssige behandling, indførte varer, der her i landet gøres mousserende, får, idet de beskattes som stille bordvine. Den dansk fremstillede mousserende frugtvin ville uden ændringsforslaget være belastet med en større afgift end den indførte vin, der her i landet bliver tilsat kulsyre.

Finansministeren oplyser, at ændringsforslagets provenumæssige virkninger er ubetydelige.

De øvrige to ændringsforslag er af rent teknisk karakter; så dem skal jeg ikke sige noget om.

[Jens Frandsen.]

Om anvendelsen af vin til fremstilling af andet end drikkevarer er jeg, som det fremgår af betænkningen, tilfreds med, at ministeren indtager samme holdning som ved anvendelsen af spiritus.

Naturligvis kan afgiftssatser altid diskuteres, og ingen kan vel med sikkerhed sige, at det er den højeste retfærdighed og hensigtsmæssighed, man her har nået. For mig er det væsentligt, at vi i situationen undgår provenutab. Forslagets formål var da også alene at gennemføre tekniske ændringer, som alle interesserede har været enige om og interesseret i at få gennemført. Jeg anbefaler de af finansministeren stillede ændringsforslag.

Dagmar Andreasen: Da lovforslaget var til første behandling, stillede jeg nogle spørgsmål. Der var for det første spørgsmålet, om banderolerne overhovedet skulle bibeholdes, men det viste sig, at det vedrørte en helt anden lov, så det skal vi nok vende tilbage til senere.

Desuden rejste jeg spørgsmålet om, hvorvidt det er rimeligt, at der er en afgift herpå, som er så meget højere, end den er på vin indført på fad, og specielt høj, hvis der er kulsyre i vinen. Der er sådan set ikke under udvalgsarbejdet fremkommet nogen oplysninger, der ud fra et afgiftsmæssigt synspunkt kan begrunde, at vi skal opretholde forskellen.

Merprovenuet, som vi fik for almindelig bordvin indført på flaske, var i 1969 308.000 kr. Men en vinhandler har oplyst over for mig, at ca. 90 pct. af den vin, der indføres på flaske, købes af firmaer til repræsentation, så det er nok ikke nemt for finansministeren at finde den post på statens regnskab. For hedvine var beløbet i 1969 277.000 kr. For vin, der indføres med kulsyre, er merprovenuet opgjort til ca. 1,8 mill. kr. på årsbasis.

Vinafgiften for flaskevarer med eller uden kulsyre bliver kort og godt en beskyttelsestold til fordel for aftapningen i Danmark, og det er i hvert fald forbrugerne, der får ulemperne. Jeg tror sådan set ikke, at man skal regne med, at vin generelt blev billigere, selv om udenlandsk aftappet og dansk aftappet vin blev ligestillet, men jeg personlig tror på, at kvaliteten generelt blev bedre.

Når udvalget alligevel ikke har foreslået en ændring af afgiftssatserne, skal det ses under samme synsvinkel som den, finansministeren gav udtryk for ved første behandling, nemlig at vi ikke vil være i stand til at forklare vælgerne, at afgifterne ikke tjener det egentlige formål. Hvis der ikke ligger en undervurdering af vælgerne i dette synspunkt, må vore evner og muligheder for at formidle en oplysning være meget dårlige. Det er selvfølgelig en sag af meget ringe betydning i forhold til det meste af det, vi beskæftiger os med, men baggrunden for afgørelsen bør nok alligevel vække til eftertanke.

Jeg har ikke ret mange bemærkninger at gøre til ændringsforslagene. Ved at nedsætte afgiften på dansk fremstillet mousserende frugtvin forbedrer vi mulighederne for produktudvikling i Danmark, men jeg tror alligevel ikke, at vi, så lang tid alt det, der indeholder mere end 2½ pct. alkohol, skal beskattes som vin, vil opleve at se æblecider på det danske marked, i hvert fald ikke æblecider som den, man kender i England, selv om man nok kan finde former med et lavere alkoholindhold end 2½ pct.

Jeg skal på det radikale venstres vegne anbefale lovforslaget med de ændringsforslag, der er stillet.

Axel Ivan Pedersen: Da man for et par år siden ændrede på afgifterne for akvavit, gjorde jeg nogle bemærkninger om, hvilken betydning det kunne have for ædrueligheden, og jeg kan i dag konstatere, at denne nedsættelse har betydet et forøget forbrug af denne vare. Jeg nærer en vis frygt for, at en gennemførelse af de ændringsforslag, der nu er stillet af finansministeren og tiltrådt af udvalget, kan have den samme virkning, så ud fra et ædruelighedsmæssigt synspunkt kan jeg sige, at jeg ikke ved tredje behandling kan stemme for dette lovforslag.

En anden ting, som man også må tage i betragtning, er dette, at da ministeren fremsatte sit lovforslag, var der ikke udsigt til, at det skulle betyde noget tab for statskassen. Så vidt som jeg kan læse i betænkningen, er der nu udsigt til, at tabet vil blive omkring 1 mill. kr., og jeg vil da gerne spørge finansministeren, om han tror, at man kan nøjes med dette beløb.

Jeg har forstået, at nogle har den opfat-

[Axel Ivan Pedersen.]

telse, at når man sænker afgiften på mousserende danske frugtvine, så skyldes det, at man vil opnå, hvad man kalder en retfærdighedshandling. Man kunne også gå den modsatte vej og hæve afgiften på de udenlandske vine; måske var det slet ikke så dårlig en idé endda, da ingen af os ved, hvordan hele det afgiftskompleks, der her er tale om, skal ordnes, når vi en dag, hvis vi kommer ind i fællesmarkedet, skal til at se på disse ting.

Endelig vil jeg gøre den generelle bemærkning, at ifølge nogle beregninger, som for nogle få år siden blev foretaget af toldvæsenet, viser det sig, at de spiritusafgifter, som vi har i Danmark, ikke er fulgt med i den almindelige prisudvikling, men ligger op til 10-14 pct. under. Alene af den grund synes jeg, det er betænkeligt, at vi gennemfører en lovgivning som den her foreslåede.

Finansministeren (Poul Møller): Jeg vil gerne takke udvalget og de ærede ordførere for den tilslutning, der her i dag er givet til lovforslaget og til de ændringsforslag, der er fremsat. Ordet retfærdighed har gang på gang været nævnt i forbindelse med denne lovgivning og også her i dag. Jeg vil gerne sige, at jeg tror ikke, man kan finde et afgiftssystem, der bygger på retsbetragtninger eller retfærdighedsbetragtninger. Det er i sig selv svært at begrunde, at en afgift skal pålægges, ud fra noget retssynspunkt eller retfærdighedssynspunkt.

Men jeg forstår også, at det mere er lighedsbetragtninger, man er inde på, også fra fru Dagmar Andreasens side. Fru Dagmar Andreasen sagde, at der ikke er nogen motivering for forskellighederne i beskatningsmæssig henseende. Det kan naturligvis være svært at grave motiverne frem for opretholdelse af højere beskatning for vin indført på flaske og for højere beskatning for champagne end for almindelig bordvin, men der er altså den motivering, at nu har man engang indstillet sig på, at sådan må afgiftsbyrden hvile, og vi kan vel ikke foretage drastiske nedsættelser på dette område.

Til hr. Axel Ivan Pedersen vil jeg først sige, at jeg beklager, at han ikke kan stemme for denne tekniske omlægning, fordi man på et enkelt, meget beskedent område har nedsat en afgift — det drejer sig om

dansk frugtvin, der er mousserende. Slaget om de mousserende vine endte altså med, at det kun blev dansk frugtvin, der fik afgiften nedsat. Jeg tror nu ikke, at nedsættelsen af afgiften på de mousserende danske frugtvine vil være det, der vil fremme en alkoholisme her i landet. Jeg tror for så vidt, at hr. Axel Ivan Pedersen, selv om dette koster os op imod 1 mill. kr., i betragtning af hele det provenu, der er på vin og spiritus herhjemme, roligt kunne få over sin samvittighed at stemme for denne tekniske omlægning. Det bliver ikke det, som folk giver sig til at drikke og få en rus af, det tror jeg bestemt ikke.

Spiritusafgiften er jo ikke på programmet i dag, men jeg vil gerne sige, at det er rigtigt, at spiritusafgifterne ikke er forhøjet i takt med prisudviklingen, så vidt jeg erindrer af den undersøgelse, toldvæsenet har foretaget fra før momsens tid, men til gengæld er der lagt moms også på spiritus, og disse 15 pct. opvejer vel fuldt ud den prisudvikling, der har fundet sted for varens vedkommende siden.

Egon Jønsen: Det er i og for sig kun i anledning af en enkelt bemærkning, som hr. Axel Ivan Pedersen gjorde, at jeg tager ordet. Det ærede medlem sagde, at når vi kommer i fællesmarkedet, ved vi jo heller ikke, hvordan vor afgiftslovgivning skal indrettes. Jeg vil gerne sige, at vanskelighederne vil da blive endnu større, hvis man forhøjer afgifterne, for det er min bestemte opfattelse, at kommer vi i fællesmarkedet, skal afgifterne nedad.

Dernæst vil jeg sige, at bemærkningen om, at vi kunne forhøje afgifterne, er kun en enlig svale, idet der ikke er noget ønske i socialdemokratiet i så henseende; dette bare til beroligelse for finansministeren. Det er rigtigt, vi ikke kan lave en beskatning, som er retfærdig, men på dette område er der tale om en lighedsbetragtning, og det var i og for sig det, det drejede sig om.

Hermed sluttede forhandlingen.

§ 1, ændringsforslag nr. 1, § 2, således ændret, §§ 3-13, ændringsforslag nr. 2, § 14, således ændret, §§ 15-33, ændringsforslag nr. 3 om indsættelse af en ny paragraf og § 34 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af statsbaneloven. (Sammenlægning af il- og fragtgodsbefordringen).

(Lovforslaget (nr. 124) findes i tillæg A. sp. 2625, fremsættelsen i tidenden sp. 3608).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Horn: Dette lovforslag tilsigter, at man slår den hidtidige form for godsforsendelse: ilgods og ekspresgods, sammen til én forsendelse. Det er bl. a. foranlediget af den moderne form for transport, hvorved godstransporten — og det gælder delvis også persontransporten — samles om et antal knudepunkter. Det må siges at være en særdeles hensigtsmæssig ordning, som både DSB og navnlig forbrugerne vil få fordel af. Man kunne i og for sig forestille sig, at der, når det nye system kommer til at virke i sin fulde udstrækning, måske også kunne blive en lille økonomisk fordel for DSB ved det.

Jeg skal i hvert fald anbefale lovforslaget til vedtagelse, og jeg synes, det er så enkelt, at det egentlig uden videre skulle kunne gå til anden behandling.

Mads Eg Damgaard: I disse år foregår der ret store bestræbelser inden for De danske Statsbaner i retning af at rationalisere transporten inden for de rammer, som systemet giver statsbanerne. Man nedlægger urentable sidelinjer, så godt det kan lade sig gøre, og man effektiviserer driften sådan, at enten det er ilgods eller fragtgods, bliver det hele nærmest aften-til-morgen-transport. Derfor foreslår ministeren nu, at vi slår begreberne fragtgods og ilgods sammen til ét begreb, som herefter skal kaldes stykgodsfragt.

Yderligere foreslås det, at man opretter et antal knudepunkter, hvorfra stykgodsbefordringen sker, og betordring til og fra disse få knudepunkter her i landet skulle så ske pr. lastbil.

Med hensyn til vognladningsfragt foreslås begrebet ilgods vognladningsfragt ophævet, fordi næsten ingen bruger denne fragtf orm mere; det er naturligvis alt for dyrt da at opretholde den.

Herudover foreslås det, hvad angår begrebet hittegod, at statsbanerne ikke som hidtil skal være tvunget til at opbevare glemte sager, altså hittegod, i op til 4 måneder, men kan nøjes med kun 3 måneder på samme måde, som den danske hittegodsl ov foreskriver det.

Der er et vist indtægtstab forbundet med disse nyodninger, ca. 2 mill. kr., men det er min tro, at det rigeligt indvindes ved de rationaliseringsgevinster, der er indeholdt i denne ændring af statsbaneloven.

Mit parti kan tiltræde ændringen, og vi forlanger ikke nogen udvalgsbehandling; det hele er blot udtryk for en rationaliseringsbe stræbelse med hensyn til fragtgodsbe fordringen inden for De danske Statsbaner.

Jens Frandsen: Da mit partis ordfører, hr. Holmberg, ikke kan være til stede, skal jeg sige nogle få ord om lovforslaget.

Det kan vel ganske enkelt siges, at det er en rimelig rationalisering, som påbegyndes fra 1. oktober i år med indførelsen af et nyt stykgodssystem. Det er jo en ny tid, vi lever i; jernbanebefordringen af stykgods koncentrerer om et bestemt antal knudepunkter, hvorfra viderebefordringen i stor udstrækning udføres med lastautomobil.

De forskellige benævnelser med forskellige takster: stykgods, vognladningsgods, ilgods m. v. bliver nu praktisk talt samlet i én benævnelse: fragtstykgods. Der er minusser og plusser takstmæssigt set, der bliver en rationaliseringsgevinst, og for forretningen DSB går det beløbsmæssigt lige op, men alt i alt er det en fornuftig rationalisering.

Statsbaneloven bliver nu ført à jour med loven om hittegod; opbevaringstiden bliver 3 måneder, fremlysningmånedet forsvinder; de oplysninger, som ledsager lovforslaget, gør det rimeligt, at ændringerne sker.

På venstres vegne kan jeg anbefale lovforslaget.